

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/56/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8214207733
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8214207733.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobkyne B. P., rod. J., bytom P. XXX, XXX XX K., proti žalovanému Československá obchodná banka, a.s., Michalská 18, 815 63 Bratislava, IČO: 36 854 140, o nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č.k. 3C 249/2014-32 zo dňa 17.12.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

I. M e n í sa uznesenie tak, že sa nariaďuje predbežné opatrenie v tomto znení:

Žalovaný je povinný zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou nehnuteľnosti v okrese Bardejov v obci P. v katastrálnom území P. na LV č. XXX, rodinný dom súpisné číslo XXX na parcele CKN č. 712/12 zastavané plochy a nádvoria o výmere 791 m².

II. U k l a d á sa žalobkyni podať žalobu o zdržanie sa výkonu záložného práva do 60 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bardejov (ďalej len „prvostupňový súd“) návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol z dôvodu neunesenia dôkazného bremena.

Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie žalobkyňa navrhujúc napadnuté uznesenie zmeniť a nariadiť predbežné opatrenie. Poukázala na to, že prvostupňový súd nesprávne posúdil oznámenie o začiatku realizácie záložného práva, úverovú zmluvu, záložnú zmluvu. Poukázala na to, že rodinný dom tvorí jej obydlie.

K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný, ktorý navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie potvrdil.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad upravených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie je dôvodné.

Odvolací súd vyzval účastníkov konania na vyjadrenie sa k inému právnemu posúdeniu veci (§ 213 ods. 2 O.s.p.). Odvolací súd zastáva názor, že ubezpečovanie záložného veriteľa, že nateraz zatiaľ neuvažuje o dobrovoľnej dražbe je irelevantné, keďže súdna ochrana sa poskytuje so zreteľom na možnosť a hrozbu výkonu záložného práva podľa rozhodnutia záložného veriteľa, ktorý už žalobkyňu upovedomil o výkone záložného práva. Účastníci sa k možnému inému právnemu posúdeniu veci nevyjadrili v poskytnutej lehote.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä aby niečo vykonal, niečooho sa zdržal alebo niečo znášal.

Odvolací súd je kritický k odôvodneniu prvostupňového súdu, ktorý bez ďalšieho predbežné opatrenie nenariadil poukazujúc na inštitút dôkazného bremena a jeho neunesenie.

Je preto dôležité pripomenúť, že predbežné opatrenie pred začatím konania podľa § 74 O.s.p. alebo po začatí konania podľa § 102 O.s.p. je možné nariadiť z dvoch dôvodov. Jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov a druhým je zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich predbežný, resp. dočasný charakter. Predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie a jeho účelom je dočasná úprava pomerov medzi účastníkmi. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej právnej úpravy by bolo právo účastníka ohrozené. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdivosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy.

Vyžaduje sa, aby navrhovateľ osvedčil súdu základné skutočnosti, teda nárok a osvedčil aj pravdepodobnosť možného ohrozenia výkonu rozhodnutia. Samotný nárok nemusí byť teda preukázaný nepochybne. Súd je preto tieto okolnosti v rámci konania o nariadení predbežného opatrenia povinný zvážiť a rozhodnúť, pričom však pri rozhodovaní o predbežnom opatrení súd nie je povinný vykonávať dokazovanie ani výsluchom účastníkov. Musí vychádzať zo skutočností, preukázaných alebo osvedčených žalobcom. Pri osvedčovaní nároku nie je potrebné dbať na formálne požiadavky, inak platné pre dokazovanie, vrátane požiadavky, aby sa druhá strana sporu mohla vyjadriť k obsahu listín, ovplyvňujúcich úsudok súdu o splnení predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13.12.2012, sp. zn. 5Obdo/33/2012).

Aj v konaní o nariadení predbežného opatrenia musí žalobca produkovať také skutočnosti, ktoré môžu smerovať k osvedčeniu tých procesných a hmotnoprávných skutočností, ktorých pravdepodobnosť môže vyústiť do záveru o legálnosti (potrebe, naliehavosti, primeranosti) nariadenia predbežného opatrenia (viď aj rozhodnutie č. 15/1972 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanov).

Žalobkyňa preukázala, že sa mieni domáhať ochrany svojich práv na súdu (arg. „Po nariadení predbežného opatrenia budem podávať žalobu na neexistenciu záložného práva, neplatnosť úverovej zmluvy a záložnej zmluvy).

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalovaný začal s výkonom záložného práva podľa § 1511 Občianskeho zákonníka dražbou podľa zákona č. 527/2002 Z.z.

Z obsahu spisu je evidentné, že žalobkyňa sleduje záujem bývať v rodinnom dome (predmet zálohu). Predbežné opatrenie sa teda dotýka práva na obydlie, ktoré je garantované Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z judikatúry ESĽP - Európsky súd pre ľudské práva, odvolací súd dáva do pozornosti vybrané rozhodnutia.

„Každopádne, garancie, ktoré poskytuje Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd („Dohovor“) požadujú, aby zásah do sťažovateľovho práva na rešpektovanie jeho obydlija nebol iba legálny, ale taktiež primeraný podľa odseku 2 článku 8 k cieľu sledovanému, a to s ohľadom na okolnosti prípadu. Následne, žiadne ustanovenie vnútroštátneho práva by nemalo byť vkladané a aplikované spôsobom nezlučiteľným so záväzkami Chorvátska vyplývajúcimi z Dohovoru (pozri Stanková v. Slovensko, citovaný vyššie, § 24, 9. október 2007).“ (Rozsudok Paulić v. Chorvátsko z 1. marca 2010 (Sťažnosť 3572/06).

„Je pravdou, že čiastočne vďaka úradu prokurátora, súdy obnovili sťažovateľovo právo na užívanie sporného bytu, hoci po neprímeranom oneskorení. Akokoľvek, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, toto nepostačuje na nápravu porušenia (obnovenie) sťažovateľovho práva na rešpektovanie jeho obydlija a jeho súkromného a rodinného života.“ (Rozsudok Novoseletskiy v. Ukrajina (Sťažnosť 47148/99).

„Vypratanie bytu nebolo v demokratickej spoločnosti nevyhnutné“ (Rozsudok Stanková proti Slovenskej republike).

Odvolací súd v tomto smere tiež pripomína, že euronekonformné vnútroštátne pravidla súd nesmie použiť (C-106/77 Simmenthal). Preto rezonujú aj pripomienky Európskej komisie k prejudiciálnej otázke Okresného súdu Prešov vo veci C- 482/12:

„Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, akou je v prejednávanej veci § 151j ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ďalšími ustanoveniami právnej úpravy dotknutej vo veci samej, ktorá umožňuje veriteľovi vymôcť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok tak, že vykoná záložné právo predajom nehnuteľnosti aj napriek námietkam spotrebiteľa a bez posúdenia zmluvných podmienok súdom alebo iným nezávislým tribunálom.“

Žalobkyňa teda osvedčila, že je potrebné a nevyhnutné zabrániť tomu a to práve nariadeným predbežným opatrením, aby nedošlo k výkonu záložného práva. Inštitút predbežného opatrenia má za svoj cieľ rýchle a pružne riešiť situácie, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu, pretože po určitom čase by mohlo dôjsť k ťažko odvrátiteľnému stavu.

Bez akýchkoľvek pochybností teda možno uzavrieť, že vzhľadom na účel predbežného opatrenia, ktorým je poskytnúť ochranu ohrozeným alebo porušeným právam, sú v prejednávanej veci splnené predpoklady pre nariadenie požadovaného predbežného opatrenia.

Každý účastník konania si musí byť vedomý, že jeho pomery môže dočasne upraviť inštitút predbežného opatrenia a jeho obsah nemusí byť dokonca v celom rozsahu adekvátny výsledku právoplatného skončeného konania.

„Odmietnutie spravodlivosti alebo základného práva v spojitosti s predbežnými opatreniami predpokladá také porušenie, ktoré nie je napravitelné alebo odstrániteľne procesnými prostriedkami obsiahnutými v Občianskom súdnom poriadku. Takýmto porušením však nemôže byť samo o sebe nariadenie predbežného opatrenia“ (porovnaj uznesenie Ústavného súdu SR č. 57/2000 zo dňa 7.6.2000, č. judikátu 57).

Nariadeným predbežným opatrením nedôjde ani k nevyváženému zásahu do práv žalovaného. Keďže predbežným opatrením sa poskytuje ochrana iba dočasnou úpravou a vzhľadom na charakter dočasnosti je najdôležitejšie, aby jeho vykonaním nedošlo k založeniu nenávratného alebo neobnoviteľného stavu. Za tohto stavu nariadením predbežného opatrenia nedôjde žiadnym spôsobom k narušeniu práv žalovaného, ktorý je naďalej záložným veriteľom, a preto zásada primeranosti nariadeného predbežného opatrenia je v danom prípade zachovaná. Časové ohraničenie dočasnosti trvania nariadeného predbežného opatrenia je vlastne spôsob úpravy zániku a zrušenia predbežného opatrenia, ktorý je vymedzený v ust. § 77 O.s.p.

Vlastnícke právo žalobkyne k predmetným nehnuteľnostiam tvorí aj obydlie a z toho vyplýva, že v dôsledku konania žalovaného hrozí žalobkyni vážna ujma.

Žalobkyňa teda osvedčila, že je potrebné a nevyhnutné zabrániť tomu, a to práve nariadeným predbežným opatrením, aby nedošlo k výkonu záložného práva žalovaného. Inštitút predbežného opatrenia má za svoj cieľ rýchle a pružne riešiť situácie, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu, pretože po určitom čase by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému stavu.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd napadnuté uznesenie postupom podľa § 220 O.s.p. zmenil a predbežné opatrenie nariadil tak, ako je uvedené vo výroku.

Zároveň uložil žalobkyni podať žalobu o zdržanie sa výkonu záložného práva do 60 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.